

DÉLVIDEK

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Z o m b o r, Csikás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy hóra: 2.50 P.
Negyedévre: 7.20 P.

ZOMBOR, 1941. AUGUSZTUS 28.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. ÉVFOLYAM, 99. SZÁM

Perzsia bezűntette az ellenállást

A finn-német csapatok Sallától keletre megsemmisítettek két szovjet hadosztályt, Szmolenszk vidékén pedig 70.000 bolsevik katonát mörzsoltak fel a szövetségesek / Sulyos támadás érte a Szezei csatorna vidékét / Papen Szaradzsoğluval tárgyalt, Innönü az angol követet fogadta Amerikában tart a belső erjedés

Merénylet Laval volt francia miniszterelnök ellen

A teheráni rádió közölte, hogy Perzsia letette a fegyvert. Tegnap lemondott a kormány és az új kormány belátta, hogy fölösleges véráldozat lenne tovább folytatni a harcot az ötszörös túlerővel szemben.

Elhallgattak az ágyuk a Közelkeleten, a galád angol és szovjet támadásban letiport és elhullott perzsák vérének már beitta a föld. A kis ország népe nem tudott megbirkózni a nagy ellenséggel. Fegyvere sem volt elegendő, s mozgósítani sem tudott időben. Az angol és szovjet bombázók első nap lebombázták minden városát és tönkretették vasúthálózatát. Esztelenység lett volna a további vérontás, s a sah elrendelte az ellenállás megszüntetését.

Egy kis országgal kevesebb. Levonult Perzsia is a történelem színpadáról. A kicsinyek és társtalanok sorsa ez.

A kaukázusi front ezzel létrejött, az olajmezőket már nemcsak szovjet, de angol katonaság is védelmezi esetleges német támadás ellen. Érdekes megjegyezni azt a hírt, amely arról szól, hogy az angolok máris megtették minden előkészületet, hogy szükség esetén elszállítsák és máshol dobják harcra azt az egymillió szovjet katonát, amely az olajmezők környékén áll készenlétben.

A perzsa fegyverletétellel természetesen most még nagyobb figyelmet érdemelnek a diplomáciai front eseményei.

Ankara

ismét lázas diplomáciai tevékenység színhelye. Papen német nagykövet visszaérkezett a török fővárosba, s azonnal hosszabb megbeszélést folytatott Szaradzsoğlu külügyminiszterrel. Ugyanakkor az angol követ Ismet Innönüt látogatta meg. A perzsa fegyverletétellel Törökország helyzete csak súlyosbodott. Most már minden oldalról körül van véve Törökország és az angol nyomás fokozódik, hogy választat elé állítsa a török közvéleményt.

Az ankarai politika mindenre kiterjedő figyelemmel biztosította eddig a békét Törökországban. Egyezmény fűzi Törökországot Angliához és a Szovjetunióhoz, ugyanakkor barátsági szerződést kötött Németországgal. A józan felismerés vezette Törökországot, hogy nem váltotta be a saadabadi szerződésben vállalt kötelezettségeit. A szerződésnek elméletivé tétele okozta azt is, hogy Per-

zsia három nap alatt kénytelen volt letenni a fegyvert.

Amerikában

a beavatkozás elleni párt hível élükön Lindbergh ezredessel nagygyűlést hívtak össze péntekre Oklahomában. A nagygyűlést, amely a beavatkozás ellen akar állást foglalni, betiltották. Lindberghék kijelentették, hogy azt ennek ellenére megtartják.

A háborút ellenző párt mindent megtesz, hogy kijózanítsa az angol propaganda által megzavart amerikaiakat. Nye szenátor nagy beszédet mondott és kijelentette, hogy a történelem Amerika mostani politikáját minden idők legnagyobb balgaságának fogja minősíteni. Az amerikai kormány eladja népét — mondta Nye —, mert nem az az igaz, amit a csendesóceáni értekezletről közöltek, hanem az, amit elhallgattak. A szabadságért folytatott harc azonban még nem vesztett el.

Amerika azonban úgy látszik, hogy nem hallgat a józan ész tanácsára, minden áron háboruba akarja sodorni népét. Erre vall Cordell Hull kijelentése is. Hull azt mondta Nagura Japán tengernagynak, hogy az Egyesült Államok a tengerek szabadságának elve alapján áll. Kijelentette, hogy a benzinszállító hajók az USA ellen-

őrzése alatt állanak.

Ez azt jelenti, hogy amennyiben Japán a Szovjet felé irányított amerikai hadianyagszállításokat meggátolná, szembetalálná magát Amerikával. Mindez azonban aligha változtat Japán külpolitikáján, mert ezzel az eshetőséggel még a keleti háboru kitörése előtt számolni kellett.

Franciaországban

és az egész világon nagy megütközést keltett az a galád merénylet, amelynek áldozata Laval ismert politikus és Deát, az Oeuvre szerkesztője. Versaillesben egy bolsevistaellenes önkéntes rálőtt a diszszemlén megjelenő előkelőségek csoportjára, s a golyó eltalálta Lavalt, az ismert németbarát politikust és M. Deát, a Nemzeti Megújodási Mozgalom vezetőjét.

A francia sajtó különkiadásokban foglalkozik a merénnyel és azt írja, hogy az egész kulturvilág elítéli azt. A merénylő kezébe Moszkva és London adták a fegyvert. Ez a merénylet egygyel szaporítja azoknak az erőszakos cselekedeteknek a számát, amelyeket London és Moszkva parancsára követtek el a francia nép ellen.

A francia nép a merénylet után még szorosabban sorakozik fel Pétain marsall és az új Európáért küzdők mögött, az angol és bolsevik zsarnokokkal szemben.

A német légielő fokozott tevékenységet fejt ki az egész keleti arcvonalon. Az ellenség birtokában lévő ipartelepek és olajtartályok ellen folynak a támadások nap-nap után. Képünk egy német bombavetőt mutat be, amikor az bombát az angol olajraktárakra dobja. A bombák nyomás füst és lángoszlop csap a magasba

A kisgazda

A magyar kormány egymilliórdos program keretében kívánja megvalósítani a magyar mezőgazdaság intézményes és rendszeres fejlesztését. Amikor a mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslatról beszélünk, elsősorban a kisgazdát, a magyar földművesosztály gerincét kell értenünk. Az ország szántóterületének közel háromnegyed része, állatállományának pedig negyötöde kisgazdák kezén van. Ezt a réteget segítik majd intézményesen, a kisgazdáknak nyújtanak messzemenő támogatást úgy anyagi, mint szellemi téren.

A magyar kisgazda réteg az a felülete a gazdatársadalomnak, amelyre minden nyomás többszörös sullyal nehezedik. A szentelt magyar földbe kapaszkodó, sokgyermekes munkásemberek ezek, akiknek csak éppen annyi van, hogy meglegyen a betevő falatjuk. A magyar földművelő nép legszeleesebb rétegeinek gyermekei anyagi eszközök hiányában szellemi téren is alul maradnak és a falu kultúr színvonalának emelése csak úgy lehetséges, csak akkor oldható meg, ha előbb a kisgazda boldogulását lehetővé tesszük.

Az ezirányban kifejlesztett munka nagy lendülettel folyik Magyarországon. Egyre több föld jut kisemberek kezére. Korszerűsítik a mezőgazdálkodást is a földművelő réteg érdekében. Akció indult a lakásviszonyok megjavítására. Az állattenyésztést is új alapokra helyezik. A törvényhatóságok kötelesek még ebben az évben állattenyésztési alapot létesíteni, hogy a népies tenyésztés színvonalát emeljék.

A kisgazda a magyar földművestársadalom gerince, ereje és alapja. A mezőgazdaság rendszeres fejlesztésével erősödik a kisgazda és vele növekszik az ország ereje is.

Merénylet Laval ellen

A mellén és a karján sebesült meg a volt miniszterelnök / Marcel Déat főszerkesztő is megsebesült

Párizs, augusztus 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a francia önkéntesek egy csoportját Versaillesbe szállították, hogy onnan tovább szállítsák az arcvonalra. A csapatok felett Versaillesben szemlélet tartottak. A szemle során merényletet követtek el Marcel Déat, az Oeuvre főszerkesztője, és Laval, nyugalmazott miniszterelnök ellen. Déat a karján sebesült meg, míg Lavalnak a mellébe és a karjába furódtak a golyók. Mindkettőjüket kórházba szállították, állapotuk nem életveszélyes.

A merénylőt még a helyszínen elfogták. Egy 21 éves fiatalember követte el a merényletet, aki kihallgatása során elmondta, hogy azért jelentkezett a bolsevizmus elleni harcra induló önkéntesek sorába, hogy közel juthasson áldozataihoz és elkövethesse a merényletet. (MTI)

A párizsi sajtó szerint London és Moszkva adta a fegyvert a merénylő kezébe

Párizs, augusztus 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az egész párizsi sajtó a legélesebben elítéli a Laval és Déat ellen elkövetett merényletet. A lapok azt írják, hogy a merénylet politikai háttere világos: ez a merénylet eggyel szaporította a Moszkva és London zsoldjában elkövetett erőszakosságok számát. Moszkva és London akkor adott fegyvert a gyilkos kezébe, amikor Franciaország arra készült, hogy résztvegyen az emberi civilizáció ellensége elleni háborúban. Franciaország azzal válaszol erre a merényletre, hogy még szorosabban sorakozik fel Petain marsall és az új rendért küzdők mögé az angol és bolsevik zsarnoksággal szemben. (MTI)

LAVAL ÉS DEÁT ÁLLAPOTA

Párizs, augusztus 28.

A Német Távirati Iroda közlése szerint Laval és Déat állapotáról hivatalos orvosi jelentést adtak ki. A jelentés szerint Lavalnak az egyik golyó a jobb karját és kezefejét sértette meg, a másik pedig baloldalán a szív alatt ha-

tolt testébe és a mellkasban megakadt. Déat főszerkesztőt, a nemzeti megújodási mozgalom vezetőjét jobb oldalán a mellkasán érte a golyó, keresztül hatolt a mellkason és a baloldalon hagyta el a testet. Egyikük állapota sem életveszélyes.

Deáton és Lavalon kívül egy francia ezredes is megsebesült. (MTI)

AZ OLASZ VEZÉRKARI FŐNÖK SZEMLEUTON KIRENAJKÁBAN

Zürich, augusztus 28.

A Neue Zürcher Zeitung jelentése szerint az olasz vezérkari főnök szemleuton Kirenajkában tartózkodik. Az olasz lapok felvételeket közölnek a vezérkari főnök szemleutjáról. Egyik kép a tobruki erődöt mutatja be, amint a vezérkari főnök német tisztekkel beszélget. (MTI)

Lindbergh a betiltás ellenére is megtartja beavatkozás ellenes nagy-gyűlését

Newyork, augusztus 28.

A Stefani iroda jelenti, hogy az Oklahoma államban tervezett nagy beavatkozás-ellenes gyűlést a hatóságok az utolsó pillanatban betiltották.

A mozgalom lelkes hívei ennek ellenére elhatározták, hogy megtartják a gyűlést. Lindbergh a nagygyűlés főszónoka. Lindbergh vállalta a beszéd megtartását a hatósági tilalom ellenére is. A mozgalom vezetői nem rettennek vissza a nehézségektől és továbbra is széles körökben népszerűsítik a mozgalmat. (MTI)

Lemondott a perzsa kormány

Teherán, augusztus 28.

A német Délkeleti Hírszolgálat közli, hogy Riza Sah elfogadta a kormány lemondását és az új kormány megalakulásáig az államtitkárokat bizta meg az államügyek vezetésével.

Az Irán c. teheráni lap éles szavakkal helyezi meg az angol és szovjet repülőgépek pusztításait Perzsiában. A lap szerint a bombázások a lakónegyedekben tetemes károkat okoztak és a polgári lakosság soraiban sok áldozatot követeltek. A bombák nyomán hatalmas tüzek és pusztítások keletkeztek. A lap az egész civilizált világ nevében kérdezi, hogyan okozhatnak ilyen borzalmakat azok a hatalmak, amelyek fáradhatatlanul hangoztatják, hogy a szabadság és jogrendért harcolnak? (MTI)

GAYDA A TENGYELY EGYÜTMUKODÉSÉNEK TOVÁBBI MEGNYILVÁNULÁSÁRÓL

Rómából jelenti a Magyar Távirati Iroda: Az olasz fővárosban feltűnést keltett Gaydanak a „Giornale d'Italia”-ban megjelent cikke, amely szerint a tengelyhatalmak együttműködésében új megnyilvánulások és fejlemények várhatók. A félhivatalos olasz vezércikk szerint a Churchill-Roosevelt-találkozóra a választ Olaszország és Németország vezetői közötti kapcsolatok további elmélyülése adja meg. Gayda utal arra, hogy az angol-amerikai 8 pont kommentátorai szerint a pontok csakis a nemzeti szocialista Németország, nem pedig Olaszország ellen irányulnak. Minden gondolkodó olasz ember megérti azonban, hogy ez csak újabb kísérlet a tengelyhatalmak szétválasztására. A tények azt bizonyítják, hogy az angolszász imperializmus egyformán ellensége a fasiszta Olaszországnak és a nemzeti szocialista Németországnak.

Megsemmisült 70.000 szovjet katona

Berlin, augusztus 28.

(Német Távirati Iroda) A véderő főparancsnoksága közli: Szmolenszk és az Ilmen tó között vívott többnapos harcokban Velikije-Lukitól keletre körülrártuk és megsemmisítettük a 22. szovjet hadsereg zömét. Magát Velikije-Luki városát heves harcok után elfoglaltuk. Több mint 30.000 foglyot ejtettünk és 400 löveg került a kezünkbe. Az ellenség elveszteségei rendkívül nagyok; a megállapítások szerint halottaik száma meghaladja a negyvenezretet. (MTI)

ROOSEVELT ÚJABB TERVEI

Washington, augusztus 28.

Roosevelt elnök kérdést intézett minden latinamerikai kormányhoz, hogyan vélekednének egy olyan washingtoni értekezletről, amelyen résztvenne minden amerikai állam elnöke. Jól értesült körökben úgy tudják, az értekezletnek az lenne a rendeltetése, hogy megmutassák Latin-Amerika és az Egyesült Államok legszorosabb együttműködésének célszerűségét.

BELGIUM HÁBORUS VESZTESÉGEI

Zürich, augusztus 28.

A Neue Zürcher Zeitung brüsszeli tudósítója jelenti, hogy most tették közzé a belga háborus veszteségek végleges adatait. A hadjárat során 8500 belga katona esett el. 15.583 sebesült meg és kerekén 200.000 került német fogdába. A foglyok közül eddig 120.000-et már szabadon bocsájtottak. A polgári lakosság körében kerekén 10.000-en veszítették életüket. Körülbelül másfélmillió polgári személy Franciaországba menekült és ezek nagyrésze még most is Franciaországban van.

NOMURA TÁRGYALÁSAI HULL KÜLÜGYMINISZTERREL

Washington, augusztus 28.

Nomura japán nagykövet megbeszélést folytatott Hull külügyminiszterrel. A megbeszélés után kijelentette a követ, hogy több kérdést tárgyaltak meg.

Papen Szaradzsoğluval, az angol követ pedig a török államelnökkel tárgyalt

Ankara, augusztus 28.

A német Délkeleti Hírszolgálat jelenti, hogy Papen német nagykövet visszaérkezett Ankarába és hosszabb megbeszélést folytatott Szaradzsoğlu török külügyminiszterrel.

Izmet Innönü köztársasági elnök fogadta az ankarai angol nagykövetet. A megbeszélésen Szaradzsoğlu külügyminiszter is résztvett. (MTI)

Szentpétervár nem jut utánpótláshoz

Berlin, augusztus 28.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a Szentpétervár-Moszkva vasutvonal német megszállása és a vasutvonal távolabbi részeinek a zuhanóbombázók által történt megrongálása nemcsak hadászati hanem gazdasági téren is erősen érezteti hatását Szentpéterváron és az északi szovjet tartományokban. Ezen a vasutvonalon, amely majdnem nyílegyenes irányban vezet Szentpétervártól Moszkváig, elágazásai pe-

dig behálózák a Szovjet egész európai területét, a legfontosabb szovjet vasutvonalak egyike. Ezen a vonalon szállították Szentpétervárnak, Kola és Karéliának a szenet, a gabonát, az olajat és az összes nyersanyagokat. Miután most a szállítások szünetelnek, ezeknek a területeknek az ellátása is szünetel. Nagyjelentőségű, hogy a szentpétervári hajógyárak, hadianyaggyárak és erőművek nyersanyag nélkül maradtak. (MTI)

Megtört a dnyeperi szovjet ellenállás

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az ukrainai arcvonalon működő szövetséges erők a Dnyeper alsó folyása mentén tartott ellenséges hidfoglalások ellenállását megtörték és a szovjet csapatokat ezeken a pontokon is a tulsó partra vetették vissza, miközben egyes helyeken már át is keltek a Dnyeper keleti partjára.

Ezeknek a folyón túlra áttört részeknek feltartóztatására az ellenség minden számbavehető erejét harcra vetette, ellentámadásai azon-

ban kudarcot vallottak. A földi csapatokat támogató szovjet légi erők leküzdésében magyar légikötelékek is résztvettek. Ezek sorából — mint a Magyar Távirati Irodának közlik — ki kell emelni annak a három gépből álló magyar vadászrajznak szép teljesítményét, amely tiz; alacsony támadást végrehajtó ellenséges Ratabombázót rohant meg, s azokból ötöt lelőtt, ötöt pedig visszavonulásra kényszerített. Saját gépeink kisebb sérüléseket szenvedtek, s valamennyi visszatért.

Az új perzsa kormány beszüntette az ellenállást

Teherán, augusztus 28.
A Német Távirati Iroda közli, hogy csütörtökön délelőtt megalakult az új perzsa kormány. Miniszterelnök Ali Furuki, aki egyizben 1932 és 1935 között már elnöke volt a perzsa kormánynak, külügyminiszter Ali Suhajli, belügyminiszter pedig Amery.

Az új Perzsa kormány rendkívüli ülésén elhatározta, hogy tekintettel a betört szovjet és angol csapatok tulerejére, a felesleges véráldozatok elkerülése végett beszünteti az ellenállást. (MTI)

Sallától keletre megsemmisült két szovjet hadosztály

Berlin, augusztus 28.
A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonal valamennyi szakaszán tervszerűen folynak a hadműveletek. A finn arcvonalon előnyomuló finn-német erők újabb jelentős sikert értek el. Kedvezőtlen időjárás közepette, a rossz terepviszonyok ellenére több napig tartó heves harcok után Sallától keletre megsemmisítettek két szovjet hadosztályt. A szovjet erőkből csak kisebb egységek menekültek meg, hadianyagkészletük és felszerelésük hátrahagyásával.

A német vadászgépek 109, a magyarok 10, az olaszok pedig 8 szovjet repülőgépet semmisítettek meg.

A német légierők Angliában számos repülőteret bombáztak eredményesen. A Faröer szigetek vidékén elsüllyesztettek egy 4.000 tonnás angol kereskedelmi hajót.

A német légierők számos telitalálatot értek el a Szezi csatorna mentén fekvő Izmaila repülőterének épületeiben.

Az angol repülőgépek csütörtökre virradóra Mannheim német városra dobtak bombákat, jelentékeny károkat azonban nem okoztak. Egy angol bombavetőt lelőttek. (MTI)

„Minden idők legnagyobb balgasága”

Newyork, augusztus 28.
A Német Távirati Iroda közli, hogy a New York World Telegramm jelentése szerint Nye szenátor beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy

a történelem a mostani amerikai politikát minden idők legnagyobb balgaságának fogja bélyegezni.

Az amerikai kormány eladja a népet és azt hangoztatja, hogy ütött az élet és halál órája, hol-

ott Amerikát semmi veszély nem fenyegeti mind addig, amíg hadba nem lép.

A szenátor szerint

Churchill és Roosevelt megegyezéséből nem az az igaz, amit nyilvánosságra hoztak, hanem az, amit elhallgattak.

Végül kijelentette a szenátor, hogy a beavatkozás elleni harc értelme nem veszett el. Még nem késő. (MTI)

Németország nem ígért segítséget Perzsiának

A török rádió közli a perzsa kormány hivatalos nyilatkozatát, amely szerint nem felelnek meg a valóságnak azok az angol-szovjet forrásból terjesztett hírek, melyek szerint Né-

metország segítséget ígért Perzsiának. A perzsa kormány nyilatkozata a hírt London és Moszkva rosszakarátu propagandájának bélyegzi. (MTI)

London súlyosnak találja a Szovjet helyzetét

Zürich, augusztus 28.
Londoni katonai körök véleménye szerint a Szovjet helyzete súlyosnak mondható. Különösen Kiewet látják veszélyben Londonban, ahol

hangoztatják, hogy Moszkvából még nem kaptak híreket a legutóbbi helyzetre vonatkozólag. (MTI)

—:0—

Az első amerikai olajszállítmány megérkezett Vladivosztokba

Párizs, augusztus 28.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a francia sajtó nagy érdeklődéssel taglalja a távolkeleti helyzetet. A Le Temps értesülése szerint az első amerikai olajszállító hajók már megérkeztek Vladivosztokba, a Szovjet távolkeleti kikötőjébe. (MTI)

AZ AMERIKAI GYÁRAKNAK ELSŐSORBAN A KORMÁNY ÉS A SZOVETSÉGES HATALMAK HADIANYAGRENDELÉSEIT KELL ELINTÉZNI

Washington, augusztus 28.
A kormány rendeletet adott ki, amely szerint az amerikai gyáraknak a washingtoni kormány, valamint azon államok rendelkezéseit kell elsősorban részesíteniük a polgári rendelkezések felett, amelyekre a kölcsönadási és bérbeadási törvény kiterjed. (MTI)

Washingtonban új bizottságot alakítottak, amelynek az a hivatása, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagokat felossza az amerikai fogyasztók és baráti államok között.

Tehtettel arra, hogy a baráti államok megsegítése nagymennyiségű nyersanyagot von el Amerikától, valószínű, hogy az amerikai nyersanyagfogyasztásban újabb korlátozásokat léptetnek életbe. (MTI)

AMERIKAI VÉDELEM ALATT HAJÓZNAK AZ OLAJSZÁLLÍTÓ HAJÓK A SZOVJET KIKÖTŐKBE

Washington, augusztus 28.
Hull amerikai külügyminiszter Nomura washingtoni japán nagykövettel folytatott tanácskozásai után kijelentette, hogy Amerika a Szovjetnek szánt hadianyagok szállítása esetében is a tengerek szabadsága elvének alapján áll. A Szovjetnek benzint és kőolajat szállító hajók amerikai védelem alatt hajóznak. (MTI)

ELPUSZTULT 35 SZOVJET REPÜLŐGÉP

Berlin, augusztus 28.
A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légierők eredményesen bombázták Brjavszk és Csernigor környékén a vasutvonalakat és re-

pülőtereket. A hadműveletek közben 35 szovjet gép megsemmisült. (MTI)

Tallin lángokban

Helsinki, augusztus 28.
Finn jelentés szerint Finnország partvidékén tett megfigyelések szerint Tallint, Észtország fővárosát felgyújtották a visszavonuló szovjet csapatok. A város hatalmas lángokkal ég és a tűz szépen kivehető a 80 kilométernyi távolságban fekvő finn partvidéken. (MTI)

A nagyvilágból

Simics horvát iparügyi miniszter Németországba utazott, ahol résztvesz a lipcsei mintavásár megnyitásán. A miniszter kijelentette, hogy a közeljövőben Olaszországba is ellátogat és kereskedelmi kérdésekben folytat megbeszéléseket.

Zágrábban három kommunistát kivégeztek.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a megszállott területeken letartóztatott több kubai állampolgárt németellenes tevékenység miatt.

A norvég-angol haditengerészeti parancsnokság közli, hogy a Nath nevű norvég rombolóhajó, amely angol szolgálatban állt, elsüllyedt.

A francia rögtönítélő bíróság csütörtökön négy kommunista bűnügyben ítélezte. Egyet halálraítéltek, a másik három pedig 15, 10 illetve 7 évi kényszermunkát kapott.

Az egyiptomi kormány angol katonai körök nyomására betiltotta két kairói lap megjelenését.

Az angolok értesítették Törökországot, hogy a basrai vasutvonalat lezárták.

Konoye herceg japán miniszterelnök hosszabb kihallgatáson jelent meg a császárnál. Toyoda külügyminiszter a nemzetközi helyzetről adott tájékoztatást.

Egyiptom buza termését másfélmillió kukorica termését pedig 2 millió métermérszával kisebbnek tartják a múlt évinél.

Véres tüzharc Bánátban a rendőrség és a kommunisták között

A belgrádi Donau Zeitung közlése szerint a bánáti Beodra községben véres tüzharc folyt le a kommunisták és a rendőrség között. A kommunisták behúzódtak egy lakásba és onnan tüzeltek a rendőrségre.

A rendőrség a lakást körülkerítette és megostromolta. A kommunistákat kifüstölték fészkükből. Nagyikindán és környékén is több kommunista összeesküvést lepleztek le. A rendőrség sikeresen végzi a tisztogatási munkát. A kommunisták a kukoricásokban rejtőznek el.

Elütötte a vonat a váltóört

Zentáról jelentik: Tegnap borzalmas szerencsétlenség történt Karjad községben. A Zenta és Szabadka között közlekedő személyvonat elütötte Vuljad Jenő váltóört. A mozdony kerekai lementszették a szerencsétlen ember karját és súlyos sérüléseket ejtettek testén.

Az eszméletlen, véres váltóört beszállították a zentai kórházba, ahol csütörtökön délelőtt belehalt sérüléseibe. Az ügyben megindult a vizsgálat.

HIREK

00000000

Magyar hősök

1914 augusztus 28.

Tóth Imre a volt győri 19. közös gyalogezredbeli szakaszvezető a legszebb legénységi kiüntetésre tette magát érdemessé a Bychawa-i ütközetben Radomysl-nél.

Ezen a napon a legnagyobb halálmegvetéssel buzdította és vezette előre a visszamaradó legénységet és a lőszerutánpótlást saját kezdeményezéséből szervezte és erélyes intézkedéssel rendbehozta s így ezredének sikeréhez lényegesen hozzájárult.

Ez a fáradszóró, nyugodt körültekintéssel intézkedő, példátlan bátor szakaszvezető az arany vitézségi érmet nyerte el.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca 12.

Ügyeletes gyógyszerész: Arany-kereszt, Deák Ferenc körút.

—:0:—

Szeptember 1-én, 2-án és 3-án vannak a beiratkozások a zombori főgimnáziumban. A zombori gimnáziumban szeptember 1-én, 2-án és 3-án tartják meg a beiratkozásokat. A beiratáshoz szükséges a tanuló előző évi iskolai bizonyítványa és lehetőleg magyarnyelvű, a születési hely magyar nevét feltüntető születési bizonyítvány.

Arpa és rozs a kávéban. A közellátási minisztériumban most tanulmányozzák a kávéipar-terület előterjesztését, amely szerint az összes magyarországi vendéglátóipari üzemekben kötelező lenne a kávé keverése. A kávék terve az, hogy a szemeskávét 50 százalékos arányban különböző hazai, új eljárások szerint készült, pótkávészerű növényi anyagokkal keverik. Ezeknek a keverőanyagoknak fő alkotóelemük az arpa és a rozs lenne.

Elnémult a kecskeméti öreg templom nagyharangja. Kecskeméten közel egy évvel ezelőtt elromlott a nagytemplom óraütő-szerkezete, a kalapácsszulólanc elszakadt és az öreg harang némaságra van ítélve. A város vezetősége megkísérelte a kalapácsszulólanc pótlását, de mivel az ehhez szükséges alkatrészeket csak külföldön lehet beszerezni, a kísérletek meddők maradtak. Így a nagyharang óraütő-szerkezete továbbra is némaságra van ítélve.

Beiratások a zombori polgári iskolába. A polgári iskolába a beiratások szeptember elsejétől 3-ig tartanak minden nap reggel 8-13 óráig.

Szabadonbocsájtották a Chilében letartóztatott németeket. Buenos Airesből jelentik: A legfelső semmitörvényszék ítélete alapján szabadlábra helyezték a Chilében letartóztatott birodalmi német állampolgárokat. A szabadlábrahelyezés minden feltétel nélkül történt. Ezzel összeomlottak a Chilében élő németek elleni gyanúsítások.

Szegedi iparművész terve alapján készült a zentai országzászló. Szegedről jelentik: dr. Schéchenyi István szegedi közjegyző, országmozgósítási kormánybiztos. Zenta város szülötte, évekkal ezelőtt fogadalmat tett, hogy szülővárosa felszabadulása után országzászlót állít fel ott. Ezt az ígértét a közjegyző be is tartja és már el is készítette az új országzászló terveit. Ot szegedi iparművész terveit közül Fábián Imre tervét választotta ki Zenta városa. A zászlóalap öt méter magas és a maga nemében páratlan lesz az egész országban. A zászlótartó termésköszölopon Nagymagyarország domborműve látható a következő felirattal: »Igy volt, így lesz.« Az országzászló leleplezési ünnepségeket november 16-án nagy fényvel ülik meg Zentán.

Kitoloncolás előtt megszökött a nagykarolyi zsidó főrabbi. A nagykarolyi hatóságok megállapították, hogy Kohn Izsák, a városi zsidó hitközség főrabbija galíciai illetőségű, nem magyar állampolgár és ezért megindították ellene a kiköltöztetési eljárást. A rabbi hívei hírelt adták a közelgő veszelvt és amikor a hatóság emberei megjelentek Kohn lakásán, a cselédek közölték, hogy a rabbi ismeretlen helyre távozott. A nagykarolyi rendőrség elrendelte a megszökött Kohn Izsák körözését.

Hétfőtől kezdve már félárban utazhatnak Budapestre az Őszi Vásár látogatói

A városligeti Iparcsarnok előtt pavillonsor épült az idei Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár hatalmasra növekedett kiállítási anyaga befogadására. Még most, ugyszólván a legutolsó percekben is bővült a kiállítási rész, még pedig olyan anyaggal, amely kétségkívül országos érdeklődést kelt majd. Az utazási igazolványokat már országsszerte árusítják. Akinek ilyen igazolványa van, az már hétfőn, szept. 1-ének 0 órá-

jától utazhat féláron Budapestre, ugy azonban, hogy oda legkésőbb szept. 15-én déli 12 óráig meg kell érkeznie. A visszautra a kedvezmény Budapestről indulva szept. 4-én déli 12 órától érvényes és szeptember 20-ig tart akként, hogy 20-ikán 24 óráig meg kell érkezni a kiindulási állomásra. A vásár szept. 4-én nyílik meg és 15-én este 7 órakor zárul.

Útrakelnek a verődnek, bucsuznak. Sokhelyen már kiürült a fészkek, elindultak a madarak téli pihenőjükre. A fiatal fecskék még nem indultak el, ezek csak szárnypróbálgatásokat végeznek, de még nem érzik magukat elég erősnek ahhoz, hogy átkeljenek a tengerekre.

Beiratkozások a zombori zeneiskolájába. Az államilag engedélyezett és városilag segélyezett zeneiskolában a beiratások szept. 1-4-ig d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5-ig tartanak. Előadó tanárok Kiss János, Ruznyák Antal, Schlitter Janka és Waleth Siefánia. Az iskola keretén belül zene-óda is kezdetét veszi. Ez évben az iskola még régi helyén fog működni, míg a következő iskolaévben városi épületbe teszi át székhelyét. A tanév az apatinji fiókin-tézettel egyidejűleg szept. elején veszi kezdetét.

A szegényekre hagyta vagyonát egy öngyilkos uriaszony. Néhány nappal ezelőtt eltűnt Szatmárról a város egyik jellegzetes alakja, Pap Mihályné, aki zenerajongásáról volt várossszerte híres. Az uriaszony az elmébaitól való féltelmében lett öngyilkos. Végrendeleltében mindenét a beteg szegényekre hagyta. Hagyatékában többek között 74 hegedű szerepel. Felkérte a városi tanácsot, hogy hagyatékát értékesítse és a begyűlt pénzt ossza ki a szegények között.

Kulturház épül Bajmokon. A Magyar Ház vezetősége elhatározta, hogy kulturházat építet. Az építkezést rövidesen megkezdik és a szükséges anyagot a szerb erődök építésére szánt betonból és cementből fedezik.

Az epekövek, az időstül epehólyaggyulladás és a hurutos sárgaság kezelésében reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, kevés forróvízzel keverve és lassan, kortyonként elfogyasztva, gyakran rendkívül hatékony hatást fejt ki. Kérdezze meg orvosát!

A zentai főszolgabírótság ügybeosztása. Zentáról jelentik: A zentai járás főszolgabírja dr. Szabó Zoltán, most ejtette meg a hivatal ügybeosztását. Szolgabíró dr. Gesztelyi Tibor, járási főorvos dr. Gáspár Jenő, Zenta város tiszti főorvosa dr. Mestyán András, gazdasági felügyelő dr. Dombay, főszámvevő dr. Till Nándor, irodatiszt Wild Antal, irodatiszt Deák Ferenc (kiadó), tisztviselek: Horváth Vera és Rácz Szabó Mária.

Magyar levették megtekintették Potsdamot. A magyar levettek Németországban tartózkodó csoportja Boroszlón résztvett a nemzetközi ifjúsági sportversenyen, majd megtekintette Potsdamot. Délután ebédet rendezett tiszteletükre a város polgármestere. Az ebéden résztvett Sztójay Döme magyar követ is és beszédében kijelentette, hogy a fiatalok között barátsági a legerősebb.

Megszűnik a Nyugat. Babits Mihály halálával a Nyugat megjelenése kérdésessé vált. A folyóirat engedélye Babitsé volt, de az új sajtótörvény nem teszi lehetővé, hogy az engedély örökölhető legyen. Értesülésünk szerint Illés Gyula a Nyugat gárdájával új folyóiratot indít Magyar Csillag címen.

Nagy érdeklődés előzi meg az Afrika-kutató magyar tanár zombori előadását. Jelentettük már, hogy Keresztes István Afrika-kutató magyar tanár Zomborba ér-

kezelt, s itt pénteken este fél kilenc órai kezdettel előadást tart a Magyar Olvasókörben. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg az egész városban. Az egyesületek mindent megtesznek, hogy tagjaik minél nagyobb számban jelenjenek meg az előadáson és így segítsék a szerencsétlen sorsu, sokat szenvedett magyar tanárt. A Baross szövetség külön felhívja tagjait, hogy az előadáson jelenjenek meg.

Pénteken összpróba a Magyar Iparosdalárdában. A Magyar Iparos Dalárda vezetősége értesíti működő tagjait, hogy pénteken este 8 órakor összpróbát tart, amelyre a tagok teljesszámú megjelenését kéri.

Szélhámost fogott a zombori rendőrség. A rendőrség letartóztatta Vörös Mihályt ki vasutas egyenruhában járta be a várost és különböző szélhámosságokat követett el. Vörös petróleumot, fát és szenet adott el és kisebb nagyobb összegeket vett fel. A rendőrség kéri a károsultakat, hogy pénteken reggel jelentkezzenek a 63 számú szobában.

Egész Bácskára kiterjed a gyermekbenulási járvány. Szabadkán több gyermek benuási járványt jelentettek be. A főorvosi hivatal közlése szerint husz megbetegedés történt. A járványnak több halálos áldozata van, s már komoly jelleget ölt, mert nemcsak Szabadkán, de az egész Bácskában történtek megbetegedések. A járvány továbbterjedésének megakadályozására minden óvintézkedést megtettek a hatóságok.

Eljegyzés helyett a halálba akart menekülni. Zentáról jelentik: Tormai Pál 20 éves fiatalember, aki a Malompuszta 72 szám alatt lakik Zentán, arzén oldatot ivott. Tormai most készült az eljegyzésre, s tettének oka ismeretlen. Beszállították a kórházba, ahol a gyors beavatkozás megmentette az életnek.

A Nótáskapitány Magyarokánzsán. A Nádasy színtársulat Farkas Imre: »Nótáskapitány« című operettjét mutatta be Magyarokánzsán. A szereplők közül különösen kitűntek: Bakó Ancl, Honthy Sándor, Kostyál Gy. Kováts Lajos és Vándory Margit. A darabot Honthy Sándor rendezte.

Kedvezményes szelvényrendszert vezetett be a Szalay színtársulat. Mint már jelentettük, szeptember elején kezdti meg működését Zomborban a Szalay színtársulat. Az együttest teljesen átszervezték, a múlt szezonban itt szerepelt gárdának egy tagja sem maradt a társulatnál. Az új társulat tehetséges művészekből rekrutálódik. A színtársulat titkársága már a városban működik és újrendszerű kedvezményes szelvényrendszert vezetett be. A szelvény tulajdonosai bármelyik előadást megtekinthetik. A jegyfűzet kedvezményes áron kerül forgalomba.

A Hámori színtársulat Bácskossuthfalván. A 38 tagú Hámori színtársulat Bácskossuthfalván vendégszerepel. A megnyitólőadás keretében a Gyergyói bál című operettet mutatták be a kitűnő színészek. A darabot nagy közönség tapsolta végig. Előadás előtt a Polgári Kaszinó elnöke, Gyarmati Sándor üdvözölte a magyar szóharcosait. Az előadás végén elszavalták a Talpra magyart. A színtársulat a hét minden napján tart előadást.

A sütőiparos lisztárúsítása. A liszttel való takarékos gazdálkodás szabályozásáról szóló 1940/41. M. E. sz. rendelet 5. §-ában az örlemények forgalombahozói között a sütőüzemeket is megemlíti. Vidéki sütőiparosok részéről felmerült most az a kérdés, vajjon ezen intézkedés folytán az a kereskedelmi miniszteri véghatározat, amely azt mondotta ki, hogy a sütőiparos örlemények forgalombahozatalával csak az esetben foglalkozhatik, ha lisztke reskedésre szóló iparjogosítványa is van, hatályát veszítette-e? A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter elvi jelentőségű határozatában most megállapította, hogy a fenti 1940/41. M. E. sz. rendelet 5. §-ának felsorolása a fentebb említett elvi jelentőségű véghatározatot nem helyezte hatályon kívül s így sütőiparos lisztet továbbra is csak erre szóló külön iparigazolvány alapján árusíthat.

Kinevezték Szabadka város tisztifőorvosát. A belügyminiszter vitéz dr. Zákány Andor Szabadka törvényhatósági város tisztifőorvosává nevezte ki. Az új tisztifőorvos már át is vette hivatalát.

Országosi asszonyok gyűjtést rendeztek Madonnás zászlóra. Drobina Lukácsné és Trenka Mária gyűjtést indítottak Madonnás zászló beszerzésére, amelyet a DMKSz-nek adományoznak. A gyűjtés eredménye a következő: Trenka Fabiáné 2, Márkó Jánosné 5, Márkó Pálné 5, Franyó Ferencné 5, Molnár Józsefné 4, Mojzes Mária 2, Zsumbera Mihályné 2, öz. Vass Györgyné 10, Firinczy Károlyné 4, Mojzes Jánosné 2, Ralbovszky Józsefné 2, Márkó Ferencné 2, Kurta Istvánné 2, Mézáros Pálné 2, Neubert Dezsóné 2, Franyó Istvánné 5, Szalay Istvánné 10, Penninger Flóra és Erna 2, Franyó Istvánné, Szabó Menyhértné, Illés Péterné, Molnár Istvánné, Bajai Andrásné, Mojzes Istvánné, Krizsák Józsefné, Zsumbera Magdolna, Mudri Pálné, Haller Verona, Jugyák Béláné, Krizsák Józsefné, Zsumbera Magdolna, Mudri Pálné, Haller Verona, Jugyák Béláné, Koncz Jánosné, Molnár Józsefné, Bárány Andrásné, Bellai Józsefné, Sovány Antalné, Balázs Györgyné, Haller Mártonné, Kurta Pálné, Erzi Jánosné, Haller Pálné, Mándics Györgyné, Majoros Mátyásné, Drobina Józsefné, Dévics Antalné, Molnár Józsefné, Kollárik Istvánné, Urbán Istvánné, Makai Adámné, Blaskovich Pálné, Drobina Mihályné, Szalai Józsefné és Haller Imréné 1-1, Drobina Józsefné 1-50, dr. Dolnicsár Ignác 10, Dolnicsár Olga 10, Locsa Illésné 50 pengővel, míg Franyó Józsefné, Drobina Pálné és ifj. Márkó Jánosné 50-50 Molnár Istvánné 60 Szakáll Mihály 60, öz. Mándicsné és Molnár Józsefné 30-30 és Kurta Jánosné 20 fillért adtak.

Ongyilkosságot kísérelt meg egy szabadkai egyetemi hallgató. Lakatos József szabadkai egyetemi hallgató a lakásán lúgköoldattal megmérgezte magát. Súlyos állapotban szállították be a kórházba. Tettének oka ismeretlen.

Jó közepes szőlőtermést várnak Szlovákiában. Pozsonyból jelentik: Szakértők becslése szerint az idén Szlovákiában jó közepes szőlőtermés várható és hektáronként legalább 25 hektóliter mustra számíthatnak.

Két kisgyermek kispárba. Székesfehérváron az egyik téren több kislány játszadozott. Közben ketten összeveszttek, az egyik 7 éves kisgyermek kést rántott elő zsebéből és azzal támadott ellenfelére, aki szintén bicskát rántott. A két kisgyermek valóságos kispárba vitott s közben az egyik bal lapockájánál, mintegy 3 centiméter mély sebet szenvedett. Vértől sebével beszántították a kórházba.

Osszeírják Bulgáriában a vaskészleteket. Szófiából jelentik: A bolgár nemzetgazdasági miniszter elrendelte, hogy minden százhuszonöt kilót meghaladó vaskészletet be kell jelenteni. A bolgár kormány ezzel az intézkedéssel tájékoztatást akar kapni az országban található vasmennyiségről.

Nagyhorderejű törvényjavaslatok tárgyalását kezdi meg a törvényhozás

Komoly alkotó törvényhozói munka a háború kellős közepén
A délvidéki részek költségvetését törvényes felhatalmazás alapján állapítják meg

Budapestről jelentik: A helpolitika frontján teljes a csend és nyugalom. A törvényhozók legnagyobb része vidéken tartózkodik, csak a kormánypart elnökségének néhány tagja van Budapesten. A kormány a nyári szünetet arra használja fel, hogy teljes mértékben előkészítse tárgyalásra azokat a nagyhorderejű javaslatokat, amelyekkel a képviselőházat az ősz folyamán foglalkoztatni kívánja. Az egyes minisztériumok törvényelőkészítő osztályain igen serény munka folyik. Minden miniszter tarsolyában több fontos törvényjavaslatot tartogat, természetes azonban, hogy ezeknek a letárgyalására már nem kerülhet sor ősszel. A kormány a legsürgősebb kérdéseket tüzi napirendre s azokat tárgyalja le.

A MILLIÁRDOS MEZŐGAZDASÁGI PROGRAM

Nyomban a képviselőház összeülése után báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a Ház elé terjeszti a milliárdos mezőgazdasági program megvalósítását célzó mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslatot. A javaslat a földművelésügyi minisztériumban már elkészült s azt a minisztertanács letárgyalta.

A kormány terve az, hogy ezzel a páratlanul nagykihátású törvényjavaslattal kezdje meg a képviselőház őszi munkáját. Természetesen ez a javaslat lesz az, amely tulajdonképpen kerettörvényjavaslattal igen széleskörű vitára ad majd lehetőséget. Illetékes körökben úgy számítják, hogy a nagyfontosságú kérdés letárgyalása több hetet vesz igénybe.

Ugyancsak az ősszel a Ház elé terjeszti Varga József miniszter az iparfejlesztési törvényjavaslatot. Nem lehetetlen, hogy ennek az ugyancsak fontos törvényjavaslatnak letárgyalására nyomban a mezőgazdasági milliárdos program után sor kerül.

Ez a törvényjavaslat is teljesen elkészült. Varga József miniszter a törvénytervezetet már meg is küldte az érdekképviseletek vezetőinek és az iparügyi minisztérium illetékes osztályán most várják az érdekképviseletek beérkező szakvéleményét.

KÉSZUL AZ ÚJ KÖLTSÉGVETÉS

Október derekán Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a képviselőház elé terjeszti az új, jövő évre szóló állami költségvetést is. Az egyes minisztériumokban most folyik a költségvetési előirányzat összeállítása. Az új költségvetésben természetesen Erdély szükségletei már szerepelnek, a bácskai területek költségvetési előirányzatát azonban az egyéb minisztériumok a tervezetbe nem illesztik be. A bácskai részekre vonatkozóan előreláthatólag a kormány azt a rég bevált rendszert követeli, hogy később törvényes felhatalmazás alapján állapítják meg a vizsztatért terület költségvetését.

Az egyes minisztériumok augusztus végére összeállítják költségvetési irányzataikat. Ha ez megtörténik, akkor kerül sor arra, hogy a pénzügyminiszter tárcánként tárgyalja le az előirányzatokat.

AZ OSSZEFÉRHETETLENSÉG KÉRDÉSE

A képviselőház őszi munkarendjén szerepel az új összeférhetetlenségi törvényjavaslat letárgyalása is. Ismeretes, hogy a képviselőház által kiküldött bizottság már általánosságban letárgyalta az összeférhetetlenség szabályozására készített törvénytervezetet. A részletes vitára

még nem került sor, mert az igazságügy-minisztérium törvényelőkészítő osztályán most dolgozzák fel azokat a szempontokat amelyeket az egyes képviselő az általános vita során felvetettek és hangoztattak. Ha ezek a szempontok a törvényjavaslatba beillesztettek, kerül a sor a részletes vitára.

A felsőház által ugyancsak a kérdés tanulmányozására kiküldött bizottság szeptember elején ül össze. Ez a bizottság ugyancsak a kormány összeférhetetlenségi törvénytervezetét véve alapul, tárgyalja a problémát és a tárgyalás menete ugyanaz lesz, mint a képviselőházban.

A kormány a két bizottság tagjainak véleménye alapján készíti el aztán végleges formában az összes törvényjavaslatokat, amelyek a tervek szerint Radocsay László miniszter október folyamán a törvényhozás elé terjeszti. Így tehát a törvényjavaslat a képviselőház őszi programján szerepel.

Politikai körök melegeződéssel mutatnak rá arra, hogy Magyarországon a háború kellős közepén komoly alkotó törvényhozó munka folyik, illetve a kormány erőteljes tempóban dolgozik a letárgyalandó javaslatok elkészítésén.

A horvát-magyar kettős birtokosok a főispánnál

Dr. Deák Leó Főispán népes küldöttséget fogadott, amely a horvát-magyar kettős birtokosok és a határmenti lakosság kéréseit terjesztette elő. A küldöttség arra kérte a főispánt, hasson oda, hogy a kettős birtokosok határátlépését és a határmenti forgalmat olyképp szabályozzák, mint az a magyar-jugoszláv megállapodás értelmében a múltban volt. Dr. Deák főispán megígérte a küldöttségnek, hogy kérelmüket előterjeszti illetékes helyen.

A délvidéki másodfoku tanügyi kirendeltség vezetője Zomborban

Dr. Balogh Anyos, szegedi tankerületi főigazgató, akit a délvidéki másodfoku tanügyi kirendeltség vezetőjévé neveztek ki, Zomborban járt, hogy a helyszínen tájékozódjék az iskolák állapotáról, a tantervek számáról és az iskolák szükségleteiről. Dr. Balogh megadta az általános utasításokat az iskolák vezetőinek a tanév megkezdésével kapcsolatos kérdésekben az iskolaigazgatókkal tartott együttes értekezleten.

Kijelentette dr. Balogh, hogy az egyes iskola fajtákból más középiskolába átlépni szándékozó tanulók átíratkozását a közeljövőben rendelet fogja szabályozni.

ELLESETT PÁRBESZÉD

Két kislány beszélget. Évike és Zsuzsika. Évike viszi a szót:

— Képzeld Zsuzsika, apukám azt mondta, hogy ha nagyon jól viselem magam, a gólya hoz nekem egy kis öcsikét. Erre én még aznap kiégettem a tüzes vasalóval egy abroszt, másnap eltörtem egy virágvázá, a cicának csengőt kötöttem a farkára, az éléskamrában felbontottam és megettem egy egész üveg ribizililekvárt és a gólya mégis hozott egy kis öcsikét!

CSAK EGY KIS „MOTTI“!

Finn testvéreink különleges haditaktikájának nagy becsülete van a szovjetkatonák előtt / Harc az észak őserdőiben

Valahol Északkelet-Európában. (MN) Ezt a földrehányt gallyakból és ráhányt kötőrmelékekből hevenyészett »hadiutat« csak némi tulzással lehet egyáltalán utnak nevezni, de nincs más választás, Észak-Európa őserdeiben ez a legjobb közlekedési lehetőség. Ilyen utakon nyomulnak előre a finn csapatok a hátráló szovjet nyomában, természetesen nagyobbára csak úgy gyalogszerrel. Az égő erdők nem nagyon csábitják a páncélos járműveket és megfigyelési lehetőség híján az ágyuk is inkább csak akadályul szolgálnának. Nehéz gránátvetők és géppuskák, a mindig rajtaütésszerűen támadó finn osztagok legmehezebb fegyverei, a fő szerepet azonban könnyű géppuskák, könnyű gránátvetők, automatikus fegyverek, géppisztolyok, kézigranátok, legfőképpen pedig »egyszerű«, de jó kezekben lévő karabélyok játsszák. Minden finn katonával valóságos mesterlövész. Ha pedig kérésére kerül a sor, ott van a jellegzetes finn kés mely nélkül Suomi fiait el sem lehet képzelni.

MI AZ A MOTTI?

Amitől az oroszok legjobban rettegenek, az a »motti«, a bekerítésnek az a különlegesen erdei harchoz szabott formája, mellyel finn testvéreink már 1939/1940 telén is oly kitűnő eredményeket értek el. Két vagy három osztag, legtöbbször az ut két oldalán, különböző utakon nekivág az őserdőnek valamely közösen megállapított cél felé, természetesen messze az ellenség hátában. A taktika egyszerű, megvalósításához azonban — finnek kellenek. Az őserdőben való előnyomulás elképzelhetetlenül nehéz. Csak ember ember mögött, libasorban tudják magukat az osztagok előredolgozni. Amíg az egyes csoportok a cél közelében küldöncökkel felvehetik egymással az érintkezést, hosszú napok telnek el. De az eredmény megéri a fáradságot. Az őserdő minden nyomot elfed, a meglepetés rendszerint tökéletesen sikerül. Az oroszok, akik a múlt téli háborúban megtanulták értékelni a finn harcmodort, számos megfigyelő kiküldésével próbálnak védekezni, de az őserdő tulságosan nagy és csak ritkán kerülnek el a bekerítést. Pedig ha sikerül a két vagy három oldalról jövő támadás, alig van menekülés. Az összpontosított tűz borzalmas pusztítást végez. A sűrű erdőben minden második golyó haránt csapódik és a sebesülés a legtöbb esetben halált is jelent.

Ez alkalommal is sikerült három finn osztagnak egy szovjet köteléket észrevétlenül megközelíteni. Az orosz csak az utolsó pillanatban ismerte fel a »motti«-t, de már késő volt. Először az expedíció parancsnoka maga vezette a támadást és a legnagyobb nyugalommal töltötte géppisztolyába az újabb és újabb tölténytárákat. Nem éppen egyszerű feladatot szemelt ki a maga számára: egy ellenséges üteget akart egymaga pisztolyvégre venni. Az égő erdő sűrű, fojtogató és könnyeztető füstjében az üteg körvonalait is alig lehet látni. Az oldalról azonban egy másik finn osztag is felfedezte az üteget és hamar elragadta a parancsnoktól a dicsőséget. Összpontosított tűz. Néhány rövid sorozat, már hullottak a lovak és a legénység hiába próbált fedezéket keresni. A géppuskák és automatikus pisztolyok golyózáporában az üteg körül rövid idő alatt minden mozgás elnémult.

TÖKÉLETES MUNKA ...

De még csak most kezdődik csak a tánc! Sokan vannak az oroszok és meg kell hagyni, nagyon jól el vannak látva modern fegyverekkel. Hátról a nehéz ötcentiméteres páncéltörők vontatói csöröm

pölnök elő. A széles vontatóláncok zörgését azonban csakhamar elnyomja a fegyverropogás. A finn lövészek mélyebben lapulnak meg fedezékeik mögött, de nyugalmuk nem hagyja őket cserben. Egy gondosan célzott lövés a vezető ülésére és az első páncéllövész már meg is akadt. A kezelő személyzet hanyat-homlok menekül, azonban nem jut messze. A gyilkos ösztüz itt is tisztá munkát végez. Nem jár jobban a második páncélos sem. Az üteg másik két vontatókocsijának legénysége már nem is próbál menekülni. Mint-

ha félálomban botorkálnának, támoogy elő tiz-husz szovjet páncéloskatona. Arcukat teljesen belepte a korom, egyenruhájuk barnára pörköldött. Itt is vége van a harcnak.

Köröskörül azonban még mindig ropognak a fegyverek. Órákba telik még ameddig minden elcsendesedik. Most következik a szovjet összetételése, a sebültek összegyűjtése és a zsákmány szám bavetele. Ekkor derül csak ki, hogy egy egész szovjet zászlóalj semmisült meg. A minden oldalról körülvev katlanból hirmondó sem menekült meg.

Finn részről is követett áldozatokat az ellenséges tüzharc, de mi ez egy egész zászlóalj megsemmisítéséhez képest. Csak egy kis »motti« — mondja a finn parancsnok... (dr. Sz. L.)

AZ OROSZ KŐOLAJ

Primitív termelés, kimeríthetetlen készletek

A harmadik orosz ötéves terv 1942-re 54 millió tonna olaj kitermelését irányozta elő. Ezzel szemben az utóbbi években az orosz kőolajtermelés a következő értékeket érte el:

Évi termelés	Növekedés az előző évhez képest
1935 26.795	+ —
1936 29.200	+ 2.450
1937 30.715	+ 1.515
1938 32.225	+ 1.510
1939 33.500	+ 1.275
1940 34.200	+ 700

A termelés növekedésének arányából, amely évről-évre kisebb, nem nehéz megállapítani, hogy mint minden szovjetországi gazdasági terv, ez a terv is kudarcra volt ítélve. Ha az orosz olajkutak termelése 1942-re eléri az 54 millió tonnát, akkor ez nem a szovjeturalom dicsősége lesz.

Éppen ilyen kedvezőtlen képet mutat a szovjetkőolajtermelés olajkivitele is.

Az orosz olajexport ezer tonnákban:

1932	1933	1934	1935	1936	1937
6002	4892	4315	3354	2663	1929

Az olajkivitel tehát az 1932. évi 6 millió tonnáról 1937-ig 1,9 millió tonnára zuhant. A nagyarányú csökkenés oka az orosz belső fogyasztás emelkedésében rejlik. Ebben az emelkedésben azonban nemcsak a világítóolaj fogyasztásának növekedése, a mezőgazdaság motorizálása és egyéb természetes gazdasági jelenségek játszanak szerepet, hanem amint különböző orosz megnyilatkozásokból kitűnik, nem utolsósorban az olajnak az iparban és vasutaknál érthetetlen pocsékolásként tüzelőanyagul való felhasználása is.

A szovjet olajgazdálkodásban mutatkozó lesújtó jelenségek különböző okokra vezethetők vissza, melyek általában az egész szovjetiparra is jellemzőek. Elsősorban érdemel említést az orosz gazdasági élet hihetetlen méreteket öltött elburokratizálódása és az örökös kísérletezés. Az olajgazdálkodás legújabb »ujjászervezése« például 1940 május 29-étől datálódik. Ez a rendezés hét nagy olajbizottság felállításában állott, melynek természetesen az olajipar népbizottságának ellenőrzése alá kerültek. Az ország olajüzemeinek 95 százaléka területi hovatartozás szerint ezeknek a bizottságoknak irányítása alatt működik, míg a megmaradó öt százalék közvetlenül a népbizottság illetékessége alá tartozik. E rendezés kapcsán a régi igazgatóságok helyett természetesen új alakultak, új nagy ellenőrző központokat szerveztek, úgy, hogy a Szovjet-Unió ismét csak egy nehézkes, drága és túlméretezett bürokratikus szervezettel lett gazdagabb, anélkül, hogy a termelés tényleges fokozása érdekében bármi is történt volna. A

gyorsan váltakozó igazgatóságoknak természetesen arra sem jutott elegendő idejük, hogy a helyzettel megismerkedhessenek, annál kevésbbé van módjuk a kedvezményezésre. Ehhez járul még, hogy a vezetésben szakemberek alig jutnak szóhoz.

Malenko, a kommunistapárt központi bizottságának titkára a 18. pártkongresszuson többek között például arra is rámutatott, hogy az olajiparban alkalmazott szakembereknek csak 20 százalékban van közvetlen beleszólásuk a termelés vezetésébe, míg 80 százalékuk csupán szakképzettséget nem kívánó irodai munkát végez. A tényleges termelő munka irányítása ilyen körülmények között természetesen kémikusok és technikusok helyett nagyrészt minden szakértelmet nélkülöző munkaerők kezében van. E visszás jelenség legfőbb oka, hogy az állások betöltésében nem a hozzáértés, hanem a politikai megbízhatóság szempontja az irányadó.

A politikai tisztogatóakciók során előállott helyzet súlyosságára mi sem jellemzőbb minthogy jelentésében a pártban betöltött bizalmi állása ellenére maga Malenko is annak a felfogásnak adott kifejezést, hogy a párthoz nem tartozó bolsevikieknek a párttagokkal szemben elsőbbséget kell biztosítani. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy ehhez a felismeréshez 20 kudarcokban gazdag esztendőre volt szükség.

Az állandó ujjászervezéseken és az igazgatóságok összetételén kívül a szovjetországi olajtermelés nehézségeinek legfőbb oka a technikai felszerelés hiányossága. 1936-ban egy negyven szakemberekből álló különbizottság Amerikában még 30 millió dollár értékben rendelt olajipari gépeket, de hamarosan az a meggyőződés kerekedett felül, hogy ilyen gépeket a szovjetipar maga is elő tud állítani és a kezdeményezés nem talált folytatásra. 1939-ben azután megint kivilágított, hogy a szovjetipar nincsen felkészülve korszerű gépek gyártására, ekkor azonban már késő volt. Roosevelt »erkölcsi embargo«-ja az Amerikában megrendelt modern gépek szállítása elé nagy nehézségeket gördített.

Az a körülmény, hogy az orosz olajipar termelését az 1915. évi 8,5 millió tonnáról 1940-ig mindeme nehézségek és szervezeti hibák ellenére is 34,2 millió tonnára tudta emelni, kizárólag csak az orosz olajmezők rendkívüli gazdagságával magyarázható.

Az orosz olajmezők kapacitását a szakértők 6400 millió tonnára becsülik, míg a világ többi kiaknázatlan olajkészlete együttvéve is csak 3500 millió tonnára tehető.

Ez a tény a jelen politikai helyzetben a jövőt illetőleg beláthatatlan távlatokat nyit meg. (MN)

Közgazdaság

Iparfelügyelő kerületek beosztása a Délvidéken

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki az iparfelügyelői szolgálatnak a visszafoglalt délvidéki területen való ellátása és új iparfelügyelői kerület felállítására valamint ezzel kapcsolatban egyes iparfelügyelő kerületek beosztásának módosításáról tárgyában.

Az iparügyi miniszter eszerint a visszafoglalt délvidéki területen Újvidék szék helyével új iparfelügyelői kerületet alakított. Az újvidéki iparfelügyelői kerület területe: Bács-Bodrog vármegye, Szabadka,

Újvidék és Zombor thj. sz. kir. városok és Baja thj. város.

Az iparfelügyelői szolgálat szempontjából az iparügyi miniszter a visszafoglalt délvidéki területből a csongrádmezei területrészt a szegedi, a baranyavármegyei területrészt a pécsi, a vasvármegyei és zalavármegyei területrészt a szombathegyi iparfelügyelői kerülethez csatolta.

A budapesti iparfelügyelői kerület területe a délvidék visszafoglalása előtti csonka Bács-Bodrog vármegye és Baja thj. város területével kibővül.

A rendelet augusztus hó 27-én lépett hatályba.

A mosószappan forgalmának szabályozása

A rendelet hatálya alá a luggal vagy szódával elszappanosítás útján forgácsolás, szárítás illetve hengerezés (pilirozás) nélkül előállított mosószappan esik.

A rendelet alkalmazása szempontjából nagykereskedő az, aki mosószappant viszonteladók vagy részben fogyasztók részére is, míg kiskereskedő az, aki mosószappant kizárólag fogyasztók részére árul.

Mindenki aki mosószappant állít elő és minden nagykereskedő köteles a birtokában levő mosószappan készleteket bejelenteni és pedig két példányban, nyolc na-

pon belül, a Mosószappan Nyilvántartó Iroda (Budapest, VII. Benczur u. 13.) címére ajánlott levélben. A bejelentett készleteket ezentúl zár alá helyezettnek kell tekinteni.

A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik az egyes háztartások és gazdaságok által azok rendes szükségletét meg nem haladó mennyiségben háziilag előállított mosószappanra.

A kereskedői forgalom szempontjából az ország körzetekre oszlik. Mosószappant csak az Iroda engedélyével szabad a zárt készletekből forgalomba hozni. Az erre vonatkozó engedélyt annak az előállítónak vagy nagykereskedőnek kell az Irodától beszereznie, akinél az árut megrendelték. A készletben beállott változásokat minden hó 10 napjáig kell az Irodának bejelenteni.

Kiskereskedő mosószappant fogyasztó részére engedély nélkül adhat el, a naponként forgalombahozott mosószappan mennyiségéről azonban feljegyzést köteles vezetni.

Magánháztartásban személyenként két kilogrammnál több mosószappant készletben tartani nem szabad, kivéve azt aki mosószappant rendes szükségletét meg nem haladó mennyiségben háziilag állít elő, ellenkező esetben a személyenként öt kilogrammot meghaladó készletet a háztartás feje köteles a fenti határidőn belül a fenti Irodának ajánlott levélben bejelenteni.

Felvilágosításokkal a Városi közellátási hivatal, Városháza földszint 10 sz. szoba, bármikor szolgál.

A „DÉLVIDÉK” RÉGÉNYE

A ZÖLDÖZLEMŰ HŐLENY

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZÖLDÖZLEMŰ HŐLENY

(38)

Brégeac lépésről-lépésre hátrált és úgy tántorgott, mint a részeg. Egy karosszék támlájához dőlve hebegte:

— Maga örült. Összefüggéstelen dolgokat beszél. — Maga örült.

Marescal rendületlenül folytatta:

— Befejezem. — Az álbaró segítségével, akivel szemben sajnós, magam sem voltam bizalmatlan, a fogoly megszökik és újra találkozik Guillaume Ancivel. Monte-Carloban akadok a nyomukra. Azután sok időm veszendőbe megy... Hiába kutatok... egészen addig, míg eszembe nem jut, hogy visszatérjek Párizsba, hogy utána nézzek, vajon nem voltak-e az ön kutatásai szerencsésebbek és nem sikerült-e felleldeznie mostoha leánya buvóhelyét. Így sikerült aztán megelőznie önt néhány órával a Mária-kolostorban és megjelenni bizonyos teraszon, ahol a kisasszony szerelmi vallomásokat hallgatott. Csak az imádó változott; Guillaume helyét Limézy báró foglalta el, azaz a harmadik büntárs.

Brégeac iszonyattal hallgatta ezt a szörnyűséges vádat. Mindez annyira megcáfolhatatlannak igaznak tetszett előtte, olyan pontosan egybevágott Aurélie célzaival, melyeket előtte ismeretlen szabadtíjára vonatkozólag tett, hogy nem is mert tiltakozni. Időről-időre a fiatal lányra pillantott, aki mozdulatlanul és némán ült ott merev helyzetében. Mintha nem is hallotta volna ezeket a szavakat.

— És akkor? — mondta Brégeac.

— Akkor az álbaró segítségével megegyeztettem sikerült megszöknie. — De bevallom önnek, hogy ma már csak nevetek rajta, mert...

Halkabba fogta a hangját:

— Mert most bosszút állhatok... mégpedig milyen bosszút. — Brégeac emlékezzék csak vissza... mi történt hat hónappal ezelőtt? Kikergettek innen, mint valami lakályt... maidnem azt mondhatnám, hogy kirugtak... És most és most... a kezemben a kicsike. Ezzel vége.

Olyan mozdulatot tett, mint aki megfordítja a kulcsot a zárban és a mozdulata olyan pontos volt, olyan tökéletesen kifejezte mi a szándéka Aurélievel, hogy Brégeac felkiáltott:

— Nem, ez nem igaz Marescal! — Ugy-e nem fogja kiszolgáltatni ezt a gyermeket.

— Lent a Mária-kolostorban békét ajánlottam neki, visszautasította... Annál rosszabb rá nézve. Ma már késő.

Dobbantott a lábával vagy ökölcsapásokkal verte beszédéhez az ütemet az asztalon. Azután durva természetének engedve, sértegetni kezdte Auréliet.

— Nézzon csak rá, Brégeac. — esze ágában

sincs bocsánatot kérni tőlem. Ön meghatja a homlokát, de ő nem alázódik meg. És tudja mit jelent ez az érzéketlenség, ez a megfeszített és példátlan energia? Azt, hogy még remél, Brégeac. Igen, remél, meg vagyok győződve. Az, aki háromszor megmentette a karmaimból, negedszer is meg fogja menteni.

Aurélie meg se moccant. Marescal hirtelen megragadta egy telefonkészülék kagylóját és a rendőrfőnökséget kérte. Azután odament a leányhoz és a füléhez tartotta a szabad hallgatót.

Aurélie meg se mocant. A vonal másik végén egy hang válaszolt. A párbeszéd rövid volt.

— Te vagy az Philippe?
— Marescal.
— Igen. Ide hallgass. — Van mellettem valaki, akit szeretnék meggyőzni. Felelj kerekre a kérdésemre.

— Beszéli.
— Hol voltál ma délután?
— A gyűjtőben, mert megkértél rá s átvettem azt az egyént, akit Labonczsal és Tonyval küldtél hozzám.

— Hol fogtuk el az illetőt?
— Abban a lakásban, amelyet a Courcelles-ten bérel, éppen Brégeac lakásával szemben.

— Őrizetbe vették?
— A saját szemem láttára.
— Milyen néven?
— De Limézy báró néven.
— Mivel van vádolva?
— Hogy ő volt a feje a banditáknak, akik a marseillei expressen garázdálkodtak.

— Láttad azóta?
— Hogyne, éppen az imént, mikor a méreteit felvették. Most is ott van.

— Köszönöm, Philippe. Ezt akartam tudni. Isten veled. Visszatette a hallgatót és így szólt:
— Nos, szép Aurélie, hát itt a szabadtíj. Rab ságban, bilincsben.

Aurélie azt mondta rá: Tudtam. Marescal hangosan kacagott.

— Tudta és mégis várja. Milyen különös. Hát mire vár. — Hogy le fognak omlani a börtönfalak. A börtönőrök autót hoznak neki. S ő bepottyan ide a kéményen vagy a menvezetten át.

Magánkívül volt, durván megrázta a fiatal leány vállát, aki szenttelenül, szórakozotlanul ült ott.

— Hiába minden Aurélie. Nincs többé remény. — A szabadtíj lakat alatt. És egy óra múlva rajta a sor kisasszonykám. Levágnak a hajad. Jön a Sint-Lazar és a törvényszék. Eleget

sirtam ezért a szép zöld szemért...

Nem fejezte be Brégeac fölugrott mögötte és torkonragadta két reszkető kezével. A támadás váratlanul jött. Marescal megingott az erejétől s a két férfi a földre hemperedett.

A küzdelem heves volt. Mind a két küzdőt a gyűlölet hevítette. Marescal talán erősebb és biztosabb volt, de Brégeacnak olyan erőt adott a düh, hogy az eredmény sokáig kétes volt.

Végül Marescalnak sikerült a fél kezét kiszabadítania, látszott, hogy a zsebébe akar nyulni s elővenni a browningját, de a másik még idejében elkapta a kezét, úgy, hogy Marescalnak csak az óraláncán lógó sipját sikerült megkaparintania. Eles füttty harsant fel. Brégeac megkésztette erőfeszítését, hogy újra torkon ragadja ellenfelét. Ekkor kinyílt az ajtó és egy alak roptott a szobába és a küzdőkre vetette magát. Csak nem abban a pillanatban szabadtította ki magát Marescal is. Brégeac alig tíz centiméternyi távolságból revolvercső nézett farkasszemet.

— Bravo Sauvinox. — kiáltotta Marescal. — Ezt javára írjuk. Határtalan düh veti rajta erőt s elővette még azt a gyávaságot is, hogy az arcába köpött Brégeacnak.

— Nyomorult bandita. — kiáltotta — hát azt hiszed, hogy ilyen könnyűszerrel szabadulsz. Az elbocsátásod már kész és azután... A miniszter lemondásodat követeli... itt van a zsebben, csak alá kell írnod.

Iratcsomót húzott elő.

A te lemondásodat és Aurélie, vallomását előre elkészítettem... Ird csak alá Aurélie... Nesze olvasd... Beismerem, hogy részt vettem az expresszen elkövetett bűncselekményben ez év április 26-ikán, hogy rálöttem a Loubeaux fivérekre, beismerem... és így tovább. Itt van az egész történeted, fölösleges elolvasni... Ird alá. Ne vesztegesd az időt.

Bemártott egy tollat a tintába és erőszakkal próbálta a lány ujjai közé.

Aurélie lassan megfogta a tollat és aláírta a jegyzőkönyvet úgy, ahogy Marescal kívánta. A keze se reszketett.

— Ez megvan, — mondta a biztos. — Nem hittem, hogy ilyen könnyen megy. Most rajtad a sor Brégeac.

Ez a fejét rázta. Megtagadta az aláírást. Csak ird alá, — szólt oda neki Aurélie. Mire Brégeac aláírta a lemondást.

Ezzel is megvolnánk. — szólt Marescal és zsebre tette a két iratot. De ez még nem minden Brégeac. En nem végzek fél munkát, hanem a végére járok a dolognak. Tudod te nagyon jól, mért irtál olyan könnyűszerrel alá. Ez a nagy készség már maga is vallomás.

Kész vagyok felelősséget vállalni azért, amit ez a szerencsétlen lány egy örültségi roham beszámíthatatlan percében elkövetett.

Csak lassan — kiáltotta Marescal — azért is felelősséggel tartozol, amit te követtél el Brégeac.

Ezenkívül nincs semmi. Ezenkívül — folytatta Marescal tompa hangon. — ott van a mult. Beszéljünk csak a régi dolgokról, Brégeac.

Régi dolgokról? Mit jelent ez? Miféle bűnről van itt szó? (Folytatása következik.)

SPORT

Tette és áldozatra kész ifjúságot kell nevelni

Szerdán délután az Ifjúság Háza tancstermébe a sajtó képviselőit hívta össze az Országos Ifjúsági Vezető.

Vitéz Bély Alajos vezérőrnagy, az Országos Vezető nyitotta meg az értekezletet. Bevezetőben vázolta azokat a célokat, amelyeknek elérésére a Kormányzó Ur parancsa folytán az új szervezet megszületett. Igéretet tett, hogy a parancsot végrehajtja, megteremti a magyar ifjúság lelki egységét és a testi és erkölcsi erők tökéletes kifejlesztésével a mai kornak megfelelő önálló elhatározásra, bátor tettek és áldozatokra képes ifjúságot igyekszik nevelni. Az új szervezet nemcsak a fiatalokkal foglalkozik, hanem a honvédelmi nevelés érdekében a leventéknél a testi erő kifejlesztését, a honvédeknél az erő fokozását és a katonai szolgálaton túl levőknél az erőnlétben tartást fogja biztosítani. Bejelentette, hogy május elseje ezentúl az Ifjúság Ünnepe lesz Magyarországon és hatalmas tömegmegmozdulások fogják ezt a napot valóban ünneppé avatni.

Vitéz Tárca-Felícides Román dr. a Társadalmi Sport és a Testnevelés vezetője ismertette ezután a szervezetnek a vezetése alá tartozó részét, az úgynevezett »polgári részt». Bejelentette, hogy az Országos Sport Központ vezetője Misángyi Ottó dr. a Központi Hivatal vezetője Arató Géza, az a) alosztály (sportszövetség és egyesületi ügyek, segélyezés stb.) vezetője Puhár István, a b) alosztály (alapszabály stb.) vezetője Páskándy János dr. a c) alosztály (vidéki sportkerületek) vezetője Kovács Buna János lett. Beszámolt a Nemzeti Sportbizottság kinevezéséről, ismertette a többi ügyosztály személyi beosztását.

Utána vitéz Kudrjicz István vk. ezre-

des, a leventék országos parancsnoka vázolta az átszervezés és újjászülés alatt álló leventeintézmény célkitűzéseit.

Kitörő tetszéssel fogadták a jelenlevők azokat az érbevéhető mondatokat, amelyeket a leventeségnek a társadalmi választások lebontásában várható szerepéről mondott. Ha lett volna valaki — amint hogy nem volt —, aki nem lett volna meggyőződve róla, hogy a leventék legfőbb irányítása a legjobb kezekben van, abban sem maradt volna semmi kétség ezután a nagyszabású ismertetés után.

Páter Tarcsafalvy Lajos főlelkész a leventeintézmény vallás-erkölcsi vonaláról mondott megkapó beszédet. »Az a magyar ifjúság — mondotta —, amely ha utszéli virágként béresnek, cselédnek született is, vagy még ennél is mostohább környezetben, de magyarnak született s amikor a maga helyén verejtékezve dolgozik, akkor joggal részt kér és vár a magyar társadalomtól megértő, megbecsülő szeretetének napsugarából és az anyagi jólétekből is. A magyar társadalomnak a nagyszerű cél megvalósításáért meg kell hoznia minden anyagi és erkölcsi áldozatot».

Végül Bekény Béla ezredes a propaganda megszervezéséről beszélt.

Előadásából különösen kellemes feltűnést és nagy tetszést keltett a szervezet valamennyi vezetője nevében előterjesztett az a kérelme a sajtóhoz, amely szerint a vezetők nem óhajtanak név szerint szerepelni a sajtóban és ezért a nevük kiírásának a lehető mellőzését kérik.

Az ezután lefolyt szűkebbkörű értekezleten az Országos Vezető elnöksége alatt megalakult a sajtó, a rádió a film és a kulturális alosztály, amelyek már a napokban meg is kezdik a működésüket.

Elektromos-Szeged 1:1 (0:0)

Szerda délutáni szeszélyes esős időjárás ellenére is szépszámú közönség volt kíváncsi az Elektromos-Szeged mérkőzésre. A küzdelemnek Szeged volt az esélyese a vasárnapi 8:1-es győzelme alapján. Félhat órakor, mikor a két csapat a pályára vonult, elült az eső és a kis szélből tekintve kellemes időben kezdődött a mérkőzés. A két csapat így állt fel:

Elektromos: Bakon — Pálinkás, Onodi — Pázmándy, Marosi, Török — Béky Törös, Rozsáji, G. Tóth, Buzásy.

Szeged: Tóth — Gyuris, Raffay — Mester, Baroty, Bertók — Bognár, Harangozó, Kalnár, Toldi, Nagy.

Nagy játékvezető sipjelére indult meg a játék és mindjárt az első percekben érdekes küzdelem alakult ki. Toldi régi formájára emlékeztető nagy bombalövését Bakon parádésan védte. A nézők viharosan megtapsolták a kitűnő csatárt és a kapust. A hazai csapat támadása után Raffay csap az utolsó pillanatban tudta Rozsáji lövésrekész lába elől a labdát elrugni. A 20. percben Harangozó lövését Bakon ismét szépen védte. Ezután a Szeged Toldi vezetésével sokat támadott, de gólt nem tudott elérni. A féldő előtt 5 perccel újra eleredt az eső és egészen a szünetig zuhogó záporban játszott a két csapat.

A második féldőre elült az eső. Heves harc indult a győzelemért, eközben több összecsapás támadt, Daróczi a lábán, Bakon a vállán sérült meg. A 26. percben sarokrugás volt az Elektromos ellen. Bognár beadását — hiába védi három játékos és a kapus — Toldi Géza védhetetlenül a hálóba fejelte. 1:0-ra vezetett a Szeged. A 40. percben kavargós támadt Szeged

kapujánál, G. Tóth bizonyult legügyesebbnek és a hálóba juttatta a labdát. Kiegyenlített az Elektromos (1:1) Az utolsó percekben az eredmény már nem változott.

—:0:—

A Bajmoki AK vasárnap Szabadkán játszik a SzAK-kal a következő összeállításban: Benes — Pintz, Puruczki — Varga, Pizsanich, Tumbász — Ogrizek, Du-

Churchill: Na ne félj öreg cimborá, lesz itt még több is.

lics, Budánovics II Budánovics I. és Marganics.

A Bajmoki AK négy vezetőségi tagját kicserélték. Az új vezetők munkájának máris megvan az eredménye. Kezdeményezésükre háromszobás, fürdő helyiséggel ellátott öltöző építését kezdik meg a napokban.

A Bácskossuthfalvi SC vasárnap batorsági mérkőzést játszik a mileticsi Turul csapatával. Előmérkőzést a Bajsai SC első csapat játszik a BSC ifj. ellen.

„Tönkrement a kezem, hát kinek muzsikáljak?”

Öngyilkos lett egy megrokkant cigány

Tegnap délelőtt félkilenc óra tájban a budapesti Kóris ucca 9. számú ház lakói tompa puffanásra szaladtak össze. Valamelyik lakó látta, hogy néhány pillanattal előbb öszülőhajú, feketekabátos, idősebb férfi ment fel a ház harmadik emeleti folyosójára. Azután már csak elhaló segélykiáltásokat és jajgatást lehetett hallani. Ezt a feketeruhás embert találták meg véresen, eszméletlenül az udvar kövezetén. Rendőrt hívtak, értesítették a mentőket s míg a mentőkocs megérkezett, a rendőr átkutatta az életunt zsebeit. Személyi iratok kerültek elő, abból kiderült, hogy Kóczé Artur zenész az életunt. Kezét-lábát törte a szerencsétlen öreg cigány, akinél bucsulevelet is találtak.

Reszkető kezekkel, kusza sorokban írta:

„Tönkrement a kezem, hát kinek muzsikáljak már?”

Kóczé Artur annak a híres-neves Kóczé-családnak egyik öreg tagja, Kóczé Antalnak, Gyulának és Lacinak, a nagynevű primásoknak testvérének, amely zenészcsalád anyai embernek szerzett már örömet, feledést hegedűjük bővös szavával. Az utóbbi időben megrokkant, csak kontrás volt egyik fivére bandájában, utóbb valamiképpen a keze is megbénult, teljesen abba kellett hagyni a muzsikát. A mentők súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

Apróhirdetések

Hat. eng.

INGATLANFORGALMI IRODA MERKUR — STEFATIUS Zombor — Zrínyi (Párizsi) utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok

VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

TUZMENTES KASSZA,

egészen nagy, 2 ajtos, wieni gyártmányu, szövetkezet, község vagy ékszerész részére igen alkalmas, kedvező áron eladó.

Hazai Általános Biztosító R. T. kerületi főigazgatója. a-337

„Fanto” az Egyesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világítópetróleum motorkó, traktor és gépkocsizselők. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motorkó. Méző László, Zombor, bajai országút 11. Telefon 6. a-327

Gépkocsiszerezők felvétetnek „Union garage” Zombor, Thököly ut 4. a-489-f

Keresek rendes boltiszolgát, azonnali beépítésre. Politzer Manó régiségüzlete. Zombor. a-488-f

Figyelem! Ha jó és pontos kiszolgálást akar, keresse fel Vastagh Péter okl. férfifodrászt, Thököly ut 4. Vadászúrt szálloda mellett. a-486-f

Jól bevezetett fűszerüzlet lakással közel a központhoz hasznosbérbe azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Fiatall asztalossegéd állandó munkára felvétetik. Józits Imre műbutorasztalos. Zombor, Széchenyi körút. a-501-f

Telefonszámunk 2-07.

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén